

Додаток 9

Словник профспілкових термінів

Для більшості з нас ділова та виробнича термінологія, яку ми використовуємо кожного дня, не є чимось новим, але, можливо, ми не так добре знайомі зі словником профспілок і профспілкових рухів. Тож буде доцільним навести список основних профспілкових термінів, які вживаються в цих обох посібниках. Слова розташовано в алфавітному порядку. Звичайно, кожна країна має свої поняття й визначення, але представлений нижче список можна вважати певним узагальненням.

Визнання: роботодавець приймає профспілку за єдиного представника для ведення переговорів від імені трудового колективу. Цей статус роботодавець надає добровільно за умови, що він отримав клопотання від працівників або коли існує юридична вимога про ведення переговорів профспілкою.

Добросесні переговори: вимога (зазвичай юридична) до спілки та роботодавця про добросесне ведення переговорів. За вимоги про добросесні переговори сторони проводять переговори колективно, зустрічаються у прийнятний час і відкрито та чесно радяться стосовно питань заробітної плати, робочого часу та інших положень і умов праці. Добросесні переговори не зобов'язують будь-яку зі сторін приймати пропозицію та не вимагають від будь-якої зі сторін поступатися своєю позицією.

Договірна група: група працівників на даному підприємстві, яка здійснює загальне представництво трудового колективу та веде переговори від його імені. Договірну групу, як правило, визнають національні комітети з трудових відносин та аналогічні національні, державні й місцеві органи.

Колективний договір, або контракт: офіційна письмова домовленість про заробітну платню, робочий час, умови праці (у тому числі — техніки безпеки та охорони здоров'я на роботі), яку підписують роботодавець і договірна група від спілки, що виступає від імені працівників.

Колективні переговори: метод визначення положень та умов працевлаштування шляхом ведення переговорів між представниками роботодавця та спілки, яка виступає від імені працівників (робітників).

Профспілковий відділ: підрозділ профспілки в компанії або на підприємстві, у якій усі працівники, чиї інтереси, відповідно до юридичної вимоги, має захищати профспілка, виступаючи від їхнього імені, повинні або сплачувати профспілкові внески, або ж оплачувати її послуги чи представництво.

Профспілковий комітет за місцем роботи: основна профспілкова структурна одиниця. Профспілковий комітет за місцем роботи вирішує

питання про свій склад, приймає власний статут, але підпорядковується головному управлінню (інколи міжнародному), філіалом якого він є.

Профспілковий уповноважений, або профгрупорг: член профспілки, якого робітники цеху або відділу зазвичай обирають своїм представником. Профгрупорг оформлює нових членів, оголошує про проведення зборів, отримує скарги, розглядає їх та намагається вирішити їх.

Скарга: офіційна скарга про неправильне тлумачення або неналежне застосування одного чи більше термінів у колективному трудовому договорі, яка зазвичай подається працівником або спілкою. Скарга повинна розглядатися відповідно до порядку розгляду скарг, що викладений у колективному договорі. Скаргу, яка вирішується на адміністративному рівні, можна подати до вищих керівних органів, а потім — до арбітражної інстанції, якщо такий порядок передбачений. Розгляд скарги в арбітражній інстанції — це порядок розв'язання спорів, відповідно до якого нейтральна третя сторона розглядає скаргу та приймає рішення, яке є остаточним і повинно виконуватися обома сторонами. До такого порядку вдаються у тих випадках, коли скаргу не вдалося вирішити в рамках звичайного порядку розгляду скарг.

Стягнення: домовленість, у рамках якої роботодавець утримує з заробітної плати суму членських внесків і передає її безпосередньо бухгалтеру спілки.